

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). **Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.**

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюллетень підготували** В. Бондаренко, С. Горова, Ю. Половинчак. **Адреса редакції:** НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюллетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 56
(29 липня 2010 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	16
ПОЛІТИКА	24
ЕКОНОМІКА.....	28

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Звернення Президента України В. Януковича до українського народу з нагоди Дня хрещення Київської Русі-України

Дорогі співвітчизники!

Вітаю весь український народ з Днем хрещення Київської Русі-України, що відзначається 28 липня, у день пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира.

Це свято, дароване нам Богом, Матір'ю-Церквою та історією, відзначають усі християни східного обряду в нашій державі і поза її межами.

Саме християнство завжди було для українства тією життєдайною силою, яка допомагала вистояти у скрутні часи, а Церква, відстоюючи ідеали віри, збагачувала її святістю духу та благочестям.

Сьогодні ми продовжуємо сповідувати віковічні цінності наших славних предків, оберігаємо джерела православної віри: Святу Софію та Києво-Печерський монастир. Тут назавжди зберігся особливий дух Святої Київської Русі з її православною традицією і духовністю.

Шлях до благополуччя і процвітання нашої держави пролягає сьогодні не лише через економічне зростання. Глибока віра є носієм високої моралі й духовності та запорукою злагоди в нашему суспільстві.

Нехай Господь береже нас усіх і Україну!

Віктор Янукович

**(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(www.president.gov.ua). – 2010. – 29.07).**

Міжнародний валютний фонд погодився надати Україні кредит у розмірі 15,15 млрд дол.

Рада керівників Міжнародного валюtnого фонду 28 липня схвалила надання Україні 30-місячної стабілізаційної кредитної лінії у розмірі 10 млрд SDR (спеціальні права запозичення, відповідає приблизно 15,15 млрд дол.).

У заяві, оприлюдненій МВФ, уточнюється, що кошти Україні виділятимуться протягом двох з половиною років. Частину суми – 1,9 млрд дол. – Україна зможе отримати негайно.

Одночасно МВФ скасував колишню дворічну програму stand by загальним обсягом близько 16,5 млрд дол., відкриту в листопаді 2008 р.

Більшу частину коштів від МВФ отримає Національний банк, проте частина з них, що оцінюється віце-прем'єром С. Тігіпком у 20 %, може піти на фінансування дефіциту бюджету, зокрема, на оплату 2 млрд. бриджевого фінансування російського банку ВТБ, залученого у червні цього року.

Як відомо, уряд України розраховував розпочати нову програму співпраці з МВФ, підтриману кредитом stand by в розмірі близько 15 млрд дол., у рамках якої отримати до кінця року 3 млрд дол.

У рамках підготовки нової програми українська влада, зокрема, пішли на секвестр держбюджету зі зменшенням його дефіциту з 5,3 % ВВП до 4,99 % ВВП, на підвищення тарифів на природний газ для населення і теплокомууненерго та ухвалення поправок до закону про Національний банк (*FOR-Ua.com* (www.for-ua.com). – 2010. –29.07; *Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. –29.07).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Політичний сезон: підсумки

Завершення роботи чергової сесії Верховної Ради стало водночас і закриттям нинішнього політичного сезону. До вересня на політичному полі встановилося міжсезоння – час, який політики проводять у відпустках, а оглядачі використовують для підведення підсумків за минулий період та визначення основних трендів нового сезону.

Серед найрезонансніших подій минулої сесії – коаліційний бліцкриг та досить швидке розширення парламентської коаліції (від поповнень окремими депутатами до появи колективних донорів). Сформованою коаліцією було призначено новий склад Кабінету Міністрів, визначені засади внутрішньої та зовнішньої політики; прийняті держбюджет і держпрограма економічного та соціального розвитку на 2010 р.; закони про здійснення держзакупівель та про судоустрій і статус суддів; про вибори депутатів Верховної Ради Криму, місцевих рад і сільських, селищних, міських голів; нову редакцію Бюджетного кодексу та цілу низку інших законів – ці події в ході політичного сезону, що минув, перебували у центрі уваги громадськості та ЗМІ.

Раніше досить часто, підбиваючи підсумки роботи українського парламенту, експерти закидали народним обранцям недостатню ефективність їхньої діяльності. В ході ж останньої, шостої сесії Верховної Ради України VI скликання депутати зуміли зламати цей майже стереотип: загалом за 51 день пленарної роботи

обговорено із прийняттям відповідних рішень 771 питання. Усього за сесію ухвалено рішення щодо більш ніж тисячі законопроектів, у тому числі прийняті в цілому 135 закони, 86 проектів – у першому читанні, 817 – спрямовані на доопрацювання, відхилені та зняті з розгляду.

Директор Київського інституту проблем управління ім. Горшеніна В. Фесенко відзначає, що у політичному сенсі шоста сесія Верховної Ради України VI скликання була однією з найбільш насыщених за весь час парламенту нинішнього скликання.

Окремо варто зупинитися на низці важливих законодавчих актів, які були ухвалені під час парламентського "фінішного ривка" у червні та на початку липня (в ході останніх пленарних тижнів ВР розглядала по 100 і більше законопроектів).

Зокрема, з метою пом'якшення адміністративного тиску на бізнес депутати дозволили підприємцям вести будь-яку не заборонену законом господарську діяльність за декларативним принципом – на підставі повідомлення дозвільним органам про намір, без отримання дозвільних документів. Упродовж місяця уряд має визначати перелік видів діяльності, які не можуть здійснюватися за декларативним принципом; якщо ж Кабмін не встигне, підприємець зможе відкрити свій бізнес за поданням декларації.

Також було прийнято закон "Про збір та облік єдиного соціального внеску", який роботодавці сплачуватимуть з 1 січня 2011 р. Внесок об'єднав відрахування у Пенсійний фонд та фонди соцстрахування від нещасних випадків, загальнообов'язкового соцстрахування на випадок безробіття і соцстрахування з тимчасової втрати працездатності. Пенсійний фонд буде вести єдиний реєстр застрахованих осіб і контролювати своєчасність сплати внесків. Розмір ставки буде затверджено парламентом за пропозицією Кабміну; за словами урядовців, розмір ставки сформують на основі діючих внесків. В уряді запевняють, що закон дозволить знизити витрати роботодавців на 2 млрд грн щорічно, адміністративні витрати фондів – на 60 млн грн.

Поки що роботодавці висловлюють лише стриманий оптимізм. Наприклад, член Ради підприємців при Кабміні О. Продан вважає, що новація збільшить навантаження на зарплатний фонд, а це не стимулюватиме відмови від "конвертів".

Не забули депутати про проблеми аграрного сектору. Для підтримки на міжнародному рівні реноме країни як провідного експортера збіжжя Верховна Рада ратифікувала Конвенцію про торгівлю зерном. Приєднання до неї дозволить Україні стати повноправним членом Міжнародної ради із зерна і допоможе вітчизняним компаніям вийти на європейські та світові ринки.

Парламентом було прийнято закон про переробні підприємства, який приводить існуючі вимоги щодо безпеки продуктів харчування у відповідність до міжнародних норм та спрошує підприємницьку діяльність на продовольчому ринку у сфері виробництва харчових продуктів. Документ передбачає видачу або відмову у видачі експлуатаційних дозволів на виробництво продуктів упродовж 30

днів з моменту подачі відповідних документів та вичерпний перелік підстав відмови у видачі дозволу.

На останньому етапі роботи парламент задовольнив частину вимог МВФ, внесши зміни до правового статусу Національного банку України. Ними було визначено головну мету НБУ – забезпечення стабільності гривні та низьких темпів інфляції упродовж наступних трьох-п'яти років. Підтримка банків та економічної політики Кабміну визначені як менш важливі. НБУ отримав більшу незалежність – віднині центробанк зможе не підтримувати економічну політику уряду, якщо це загрожує інфляцією.

За словами заступника голови АП І. Акімової, закон вперше вводить в Україні форму відмови авансових перерахувань до державного бюджету з боку НБУ. Крім того, в законі чітко закріплена правила розподілу прибутку НБУ між резервами і державним бюджетом. "НБУ стане дійсно більш незалежним, ніж до цього", – запевняє чиновниця.

Окрім фінансової самостійності, незалежність регулятора покликані гарантувати норми, що обмежують політичний та бізнес-вплив на раду НБУ: її членами не можуть бути депутати, керівники органів державної влади або інших держструктур, якщо з дня їх звільнення не минув рік, керівники та члени керівних органів партій, керівники та члени правління комерційних підприємств або фінансових установ.

Зміни, без сумніву, важливі, але ентузіазм фахівців зменшується, коли йдеться про важливе уточнення: зазначені кадрові вимоги стосуватимуться лише тих членів ради НБУ, які прийдуть на зміну нинішнім, повноваження яких продовжуватимуться ще 4 роки. З огляду на це деякі експерти відзначають декларативність зазначених змін. "Це швидше данина вимогам МВФ, який виступає за забезпечення незалежності НБУ", – вважає експерт центру Разумкова В. Юрчишин.

Ще один привід для обережних оцінок щодо зазначеного закону – припущення оглядачів, що Нацбанк може стати площадкою для вирішення кадрових проблем – недаремно документ збільшує кількість заступників голови НБУ з чотирьох до шести (вони входитимуть до складу правління). Більше того, роль правління НБУ щодо ради значно зросла, а враховуючи той факт, що в раді вже є близькі "регіоналам" люди, експерти припускають, що ПР у недалекому майбутньому може повністю встановити контроль над НБУ.

Також Верховна Рада прийняла Бюджетний кодекс України. Експерти не вбачають у ньому революційних новацій – швидше підтвердження загальної державної тенденції: змінення центральної влади та зменшення впливу парламенту на бюджетний процес. Так, якщо раніше уряд повинен був заручатися підтримкою парламенту під час затвердження Бюджетної резолюції, при прийнятті бюджету до розгляду і нарешті – в остаточному вигляді, то за новими правилами бюджетну резолюцію замінено на бюджетну декларацію, що передбачає не схвалення парламентом, а надання рекомендацій, а відхилення

проекту закону про державний бюджет не передбачається взагалі.

Водночас посилилися позиції комітету ВРУ з питань бюджету, зокрема, щодо погодження перерозподілу субвенцій до місцевих бюджетів на соціальний захист. Підготовка проекту закону України про державний бюджет вестиметься Кабміном "з участю уповноважених представників комітету Верховної Ради України з питань бюджету". Посилилася і роль Президента у бюджетному процесі.

Серед важливих законодавчих нововведень минулої сесії – закон про функціонування ринку газу, яким законодавство України в газовій сфері приведено у відповідність до основних положень законодавства Європейського Союзу, що регулює відносини на газовому ринку. Документ передбачає принципи, за якими функціонують суб'єкти ринку, крім природних монополій: вільний вибір постачальника, торгівля на аукціонах, біржах шляхом тендерів, крім газу внутрішнього видобутку для потреб населення.

Об'єктивна причина для ухвалення цього закону – зобов'язання України, взяте у 2009 р. при підписанні Брюсельської декларації забезпечити більшу прозорість свого газового ринку заради допомоги Європи в модернізації вітчизняної ГТС. "По суті, наш уряд відкрив дорогу до реформування "Нафтогазу", – відзначив М. Азаров.

Серед "плюсів" закону експерти називають розподіл функцій видобутку, транспортування і поставок газу, а також механізм рівноправного доступу до газових мереж і задекларовану норму розвитку конкуренції на цьому ринку. Експерти переконані, що саме ці норми допоможуть інтегрувати Україну в газовий сектор Євросоюзу.

Проте фахівці вказують і на низку ризиків, пов'язаних із законом. Серед них – завеликі повноваження, надані державному органу на ринку газу (НКРЕ), що фактично нівелює ринковий аспект закону.

За переконанням експерта ринку нафти і газу М. Гончара, ухвалений Верховною Радою закон допоможе посилити на ринку енергоносіїв позиції "Газпрому". "Головний принцип закону – принцип лібералізації українського ринку. Він передбачає, що цей ринок буде відкритий для іноземних учасників. Отже, "Газпром" як і "Газ де Франс", може зайти на український газовий ринок. За таких обставин виграє той, хто буде в більшій ваговій категорії. А це "Газпром", – переконаний експерт.

Подібні застереження висловлюють і інші фахівці, зокрема, експерт Центру Східних досліджень (OSW) А. Гурська. Відзначивши, що ухвалений та підписаний Президентом 16 липня закон формально відповідає прийнятій Брюссельській декларації 2009 р., вона наголосила, що справжні зміни залежатимуть від подальших кроків української влади. В першу чергу мова йде про реальне виокремлення компанії оператора газотранспортної системи із компанії "Нафтогаз України" та надання на рівних умовах доступу до газопроводів й складів усім учасникам ринку.

Експерт звернула увагу, що в ухваленому законі не взято до уваги вимоги

директиви Європейської комісії, котра обмежує доступ на ринок інвесторів, які не мають розділених компаній із транспортування, видобування та продажу газу. "Таким чином навіть при частковій лібералізації ринку, закон відкриває дорогу до експансії "Газпрому" на українській ринок, яка останнім часом обмежувалася", – відзначила аналітик.

Експерт також зауважила, що попри визначення в законі вільного вибору продавця та постачальника газу, на практиці їх діяльність регулюється підконтрольно уряду Національною комісією з ринку електроенергії.

Крім цього, конкуренцію обмежуватиме чинний порядок, згідно з яким всі компанії, що видобувають газ в Україні з понад 50 % часткою держави, зобов'язані продавати паливо "Нафтогазу".

Експерт зауважила, що закон може привести до лібералізації газового ринку України, але водночас на практиці частина його запасів може використовуватися владою для розподілу ринку на власний розсуд.

"Прийняті рішення є значним чином результатом дій ЄС та тиску МВФ на український уряд. Вони вказують на зацікавленість влади підтримувати співпрацю не лише з Москвою та "Газпромом", але також з Заходом", – відзначила аналітик.

Загалом економісти схиляються до думки, що прийняття цього закону має декларативний характер: у першу чергу Україна хоче показати Заходу, що готова задоволити всі вимоги до організації цивілізованого ринку енергоресурсів.

Отже, наведений перелік вкрай важливих і часто надзвичайно наболілих документів дозволяє говорити про те, що і урядовці, і законодавці нарешті демонструють розуміння складності моменту і готовність приймати рішення, навіть непопулярні. Недаремно директор Національного інституту стратегічних досліджень А. Єрмолаєв впевнений, що за останні півроку ефективність влади зросла. "Парламент та Президент і уряд, який формується спільно, працюють у рамках єдиної системи напрацювань, реалізації рішень, це те, що можна визначити, як спільний державний курс. У нас вже немає трьох політик, є одна політика". За його словами, дієвість законодавчого органу підвищилася насамперед завдяки відновленню роботи коаліційного механізму.

Водночас ухвалені закони не можуть бути названі свідченням системності – швидше, законодавча база вибудовується під необхідність оперативного вирішення тих чи інших проблем. Політолог О. Палій взагалі переконаний у тому, що останнім часом відбулося повільне, але достатньо впевнене знищення ролі парламенту як законодавчого і контролюючого органу. Його роль, за словами політолога, була зведена до простого механізму "штампування рішень", часто недостатньо компетентних.

Які з наведених оцінок об'єктивніші та реалістичніші – покаже час. Головними випробуваннями для парламенту загалом і коаліції зокрема, найближчим часом обіцяють стати декілька важливих пунктів. Це, по-перше, виборча кампанія до місцевих органів влади, що стартуватиме одночасно з новим політичним сезоном; актуалізація питання перерозподілу повноважень у системі

влади, пов'язана з можливими конституційними змінами; гіпотетичні ротації в уряді, які все частіше прогнозують ЗМІ.

Політолог В. Фесенко констатує, що "вже немає абсолютної єдності коаліції, яку ми бачили у березні-квітні". Внутрішні протиріччя, вказує він, виникли навіть всередині правлячої команди, навіть всередині правлячої верхівки Партії регіонів. Про це свідчили дуже неочікувані та дуже суперечливі звільнення В. Семиноженка і Н. Шуфрича. "Парадокс нинішньої коаліції полягає у політичному протиріччі, яке було закладене під час її формування. Оскільки коаліцію створювали не лише фракції, а й окремі депутати, то неминучим був процес зниження політичної ваги тих фракцій, які були молодшими союзниками Партії регіонів. Тож наприкінці сесії вони почали демонструвати власну позицію, виступаючи проти найодіозніших законопроектів.

На початку сесії правляча коаліція ухвалювала будь-які рішення. Вона не звертала уваги на громадську думку, на позицію опозиційних фракцій. Треба було швидко ухвалити бюджет без розгляду – ухвалили. Так було і з харківськими угодами, з їх ратифікацією. При цьому вона не звертала уваги на формальні політичні та правові перешкоди й швидко ухвалювала потрібні рішення.

Проте ситуація змінилася наприкінці червня і в липні. Правляча коаліція в силу прихованіх внутрішніх проблем і конфліктів всередині керівництва країни почала буксувати. Почалися збої в роботі парламентської коаліції і в роботі правлячої команди. Тобто ззовні – стабільність, але насправді виявилися серйозні внутрішні проблеми і конфлікти", – констатує політолог.

Від наступної парламентської сесії, яка розпочнеться 7 вересня, варто чекати гарячої осені. Крім місцевих виборів, на нас чекає бюджетний процес, ухвалення Податкового кодексу (нагадаємо, що новий бюджет на 2011 р. планувалося формувати на основі нової податкової системи).

Очевидно, що наступна сесія розпочнеться з питання підвищення комунальних тарифів. Вже зараз виникає питання про те, якими будуть соціальні та політичні наслідки підвищення комунальних тарифів, і на цю проблему вже реагує опозиція. Отже, намічається чергове поле конфлікту між опозицією і владою, оскільки питання тарифної політики буде одним із головних питань місцевих виборів.

Однією з ключових проблем парламентської осені буде конституційний процес, майданчиком для якого наразі формально є Конституційний Суд, але Верховна Рада, швидше за все, долучатиметься до цих питань.

Отже, нинішній період міжсезоння політики проведуть досить активно, хоч і з низькою ймовірністю резонансних подій. Не забуваймо, що літо – традиційний період для політичних домовленостей та продукування довгострокових стратегій. Результати цієї активності стануть очевидними вже восени.

Керівництво СПУ змінилось, чи зміниться партія?

У суботу, 24 липня, в Українському Домі відбувся XVI позачерговий з'їзд Соціалістичної партії України, на якому новим главою партії був обраний міністр економіки В. Цушко. За нього проголосували 255 делегатів з 306 присутніх. О. Мороза обрали почесним главою СПУ.

Із трьох кандидатів на посаду лідера СПУ – першого секретаря харківського обкому СПУ В. Суботіна, секретаря політвиконкуму партії В. Семенюк-Самсоненко і міністра економіки В. Цушка – балотуватися вирішив тільки один. В. Суботін зняв свою кандидатуру, а В. Семенюк-Самсоненко відмовилася від висунення, заявивши, що «зможе бути правою рукою В. Цушка».

У прес-службі СПУ повідомляють, що О. Мороз першим привітав В. Цушка з обранням головою СПУ: «Я хотів би у першу чергу привітати Василя Петровича з обранням, а в другу – поспівчувати йому, тому що я знаю, про що говорю. 20 років, як казав поет, «ні дня, ні спокою», як кажуть росіяни, «измученой душе». І це справді так. І важливо було б сьогодні сказати, що головне не те, щоб у будь-який час не втратити посаду. Це не страшно. Будь-яка посада – це суєтне. Головне – не втратити ім'я. Мені здається, мені вдалося це витримати. А брехні, які наші вороги привносили – вони відпадуть. Бо, зустрічаючись сьогодні з людьми по всій Україні, мені не соромно дивитися їм в очі. Я нікого не обдурив, я робив так, як велить совість. І я сьогодні висловлюю задоволення з того, що Василь Петрович – людина, у якої совість справді на першому місці – продовжує цю естафету», – підкреслив О. Мороз.

В свою чергу В. Цушко подякував О. Морозу за те, що той очолював СПУ більше 20 років. «А нам потрібно працювати, щоб не було соромно дивитись Морозу в очі. Мені перш за все. Голова партії командує, а працюєте ви», – заявив він.

Ще перед початком з'їзду СПУ, О. Мороз заявив, що не збирається залишати політику. «Я буду робити все, щоб робота Василя Петровича Цушка та партії в цілому була успішною, а всі інші питання залежать, перш за все, від людини. Я себе не уявляю поза політикою, так само як і поза іншими суспільними процесами», – підкреслив О. Мороз і повідомив, що найближчим часом він планує реалізувати ряд намірів, на виконання яких у нього досі не було часу.

Обрання В. Цушка головою Соціалістичної партії було цілком прогнозоване. Таку думку в коментарі Gazeta.ua висловив керівник Інституту політичних, соціологічних і маркетингових досліджень В. Бондаренко. «Із цим соціалісти навіть запізнилися, – каже експерт. – Останні президентські вибори показали низький особистий рейтинг О. Мороза. А коли будь-яка компанія іде до краху,

залишається єдиний вихід – ребрендинг. Потрібен був новий лідер».

На думку експерта, майже зникла Соцпартія має шанс на відродження. Її спонсори і лідери чудово розуміють, що на лівому фланзі нема сильної політичної сили. Комуністи поступово втрачають позиції – їх електорат вимирає. Партия Н. Вітренко зникає. Профспілки не відбулися. Тож у соціалістів є великі перспективи.

Коментуючи обрання В. Цушка главою СПУ, нардеп від Партиї регіонів В. Хара зазначив, що новий лідер соціалістів вестиме прагматичну, розумну політику. «Думаю, що із Цушком буде більш тісне співробітництво влади. Тим більше, що він сам зараз знаходиться в ній. Думаю, особливих змін не буде,» – підкреслив нардеп. Водночас він додав, що і тепер Партия регіонів не збирається об'єднуватися із соціалістами на місцевому рівні. «А для чого це нам? Ми будемо співпрацювати і не більше. А стосовно того, що зміна лідера може привести до того, що наш спільний електорат перекинеться на Соцпартію, то ми цього не боймось. Ми будемо при владі працювати. І тоді прихильники, і ті, хто ще не визначилися, перейдуть на наш бік», – зазначив В. Хара.

В. Небоженко, президент соціологічної служби «Український барометр» говорив про те, що його бентежить: «Мороз, швидше за все, нікуди не збирається йти. І раз там ще до того ж залишилася знаменита «приватизаторка» Валентина Семенюк-Самосоненко, це, поза сумнівом, говорить про те, що старі дядьки і тітки спробують управляти партією за спину Цушка. Крім того, не випадково там тихо сидить і мовчить колишній міністр транспорту і зв'язку Микола Рудьковський, а він все-таки трохи помолодший Цушка, який свого часу вважав, що зможе підтягти партію до європейських стандартів. Таким чином, цей позачерговий з'їзд – тільки початок у довгій низці організаційних заходів, а також з'ясування стосунків, які або захищатимуться, або жорстко критикуватимуться Соціалістичною партією».

Оглядачі звертають увагу, що О. Черненко, голова Комітету виборців України також вважає, що пік своєї слави Соціалістична партія уже пережила. Ті зміни, які зараз відбуваються, у першу чергу пов'язані з майбутніми місцевими виборами. У Соцпартії найбільша в Україні кількість осередків, які відповідно до нового закону можуть висувати кандидатів у мери і місцеві ради. Їх приблизно 16 тисяч, у той час, як, наприклад, у ПР – 12 тис.

Проект ребрендингу СПУ пов'язаний також із тим, що, оскільки новий керівник партії заявив про лояльність до влади, до ПР, є шанс створити противагу комуністам, які є конкурентами «регіоналів» на місцевих виборах. Тому Соцпартія, яка б забирала голоси у комуністів та інших, вигідна для ПР.

Звертає на себе увагу те, що експерт Центру прикладних політичних досліджень «Пента» І. Попов, говорячи про нового лідера СПУ зауважив, що «Василь Петрович є вмілим організатором і комунікатором, проте він не є настільки харизматичним лідером, який би запалив партійців, чи настільки забезпеченим чоловіком, щоб фінансово мотивувати їх. Тому я не думаю, що у

першій лізі ми побачимо такого гравця, як Соціалістична партія».

Л. Грач, народний депутат України від фракції КПУ, прокоментував обрання В. Цушка таким чином: «Зараз мені складно сказати, що Цушко може зробити з партією, оскільки зміна лідера – це внутрішня справа соціалістів. Єдине, що можу сказати, що до політологічного рівня Мороза Цушку треба ще дотягуватися.

Але мені важко уявити, як Василь Петрович це зможе зробити, коли він уже встиг висловитися з приводу того, що соціалісти стають партнерами влади, оскільки влада у нас явно не соціалістична. Правда, соціалісти і без того були з досить розмитими ідеологічними позиціями, а зараз, як кажуть, і поготів.

Таким чином, я думаю, що влада, маючи Цушка у своєму складі як міністра економіки, зараз буде найактивнішим чином використовувати соціалістів на місцевих виборах. У тому числі й проти нас – комуністів, хоча і ми, і соціалісти, по суті, повинні дотримуватися однієї ідеології – марксистсько-ленінської».

На думку політичного аналітика В. Філіповського, «сьогодні активно йдуть розмови про оновлення СПУ, яке, в розумінні партійців, полягає в зміні керівництва... Втім, подібні метаморфози жодним чином не змінять диспозицію СПУ. Тим більше, що заміну Мороза Цушком назвати оновленням язик не повертається. СПУ, при всій її некомуністичності, – продукт пострадянської епохи, збудована колишнім радянським керівництвом, відповідно, запропонувати населенню вона може (могла) небагато».

Сьогодні після структурних електоральних змін, в умовах 20-літньої ліберальної практики, соціалізм має стати не альтернативою комунізму (як діяла СПУ в 90-ті), а альтернативою ліберальній демократії, а це потребує принципово нових підходів і пропозицій. Тому перспективу має не оновлення СПУ, а її комплексна реінкарнація, або поява нової соціалістичної сили, вважає аналітик.

Говорячи про можливі причини зміни керівництва СПУ, Лідер ПСПУ Н. Вітренко висловила думку про те, що таким чином «регіонали» створюють партію-кілера у лівому русі, оскільки взяли курс на побудову тоталітарної держави, бажаючи одноосібно управляти всіма процесами, повідомляють ЗМІ. «Саме тому ми бачимо зараз паралізовані профспілки, які очолює Хара; саме тому ми бачимо абсолютно безголосий, аморфний, так званий лівий рух на чолі з Симоненком. Саме тому ми бачимо судову систему, яка стає все більш потворною. І я вже не знаю, про дотримання яких законів і норм європейських конвенцій тут можна говорити. Сьогодні правоохоронні органи стають просто палицею в руках засновників і управителів тоталітарного режиму», – заявила Н. Вітренко і підкреслила, що «у своєму бажанні створити тоталітарний режим «регіонали» захотіли підсилити ліве крило для того, щоб зняти бунти населення. А в тому, що населення піdnіметься проти такої тарифної політики, пенсійної політики, проти такої податкової політики, проти зухвалого нахабства і жирування олігархії, ні у кого із серйозних людей сумнівів нема. І щоб попереджувати ці бунти, направити помилковим шляхом населення і задавити ті можливі партії, які здатні повести народ за собою, створюється партія-кілер, яка послідовно і

неухильно виконує всі накази Партії регіонів, яка обслуговує тільки провладну партію. Цушко, до речі, цього і не приховує. Він відкрито заявив на з'їзді, що виконуватиме накази Януковича, навіть якщо це йтиме ворзіз зі Статутом партії», – заявляє політик.

Сьогодні українські ЗМІ повідомляють про перші кроки В. Цушка в якості голови СПУ. Так, між нинішнім лідером Соцпартії і головою партії «Справедливість» С. Ніколаєнком ведуться переговори про створення єдиної лівої партії. «Ще напередодні проведення з'їзду СПУ у мене відбулася розмова з Василем Цушком, але конкретніше ми вирішили поговорити після його повернення з відрядження в країни Балтії», – підтверджив факт переговорів С. Ніколаєнко. Лідер «Справедливості» зазначив, що можливість злиття трьох-чотирьох політичних сил лівого і лівоцентристського крила «в єдину могутню ліву партію» з'явилася після зміни керівництва СПУ. На уточнююче запитання, чи не побоюється він, що створенню майбутнього об'єднання може перешкодити екс-глава СПУ, а нині почесний голова партії О. Мороз, який був одним з ініціаторів виключення С. Ніколаєнка із СПУ, лідер «Справедливості» відповів: «Думаю, найближчим часом вплив Мороза в партії буде зведений до нуля. Наявність в СПУ двох лідерів: Цушка і Мороза – неможлива. Дуже скоро Цушко проведе кадрові перестановки, що не сподобається Морозу, і тоді його відсунуть на задній план».

У числі тих, хто може увійти до майбутнього об'єднання, С. Ніколаєнко назвав партію «Народна влада», очолювану колишнім першим секретарем політради СПУ Й. Вінським, який, як і С. Ніколаєнко, знаходився в опозиції до О. Мороза і був виключений із СПУ після того, як звинуватив його в «зраді партійних інтересів».

В «Народній владі» позитивно поставилися до ідеї об'єднання, назвавши перестановки в керівництві СПУ «шансом для відродження Соцпартії і стимулом для початку консультацій всіх тих, хто вважає себе лівими і лівоцентристами в Україні».

О. Мороз сказав, що як раніше, так і нині не бачить логіки в подібних об'єднаннях. «В Україні всі ліві і лівоцентристські партії вийшли, як йдеться, з шинелі Соцпартії. Прикладів тому достатньо: ПСПУ, «Союз лівих сил», та ж «Справедливість». Найцікавіше, що, як тільки їх лідери залишають Соцпартію і створюють свою структуру, відразу ж починаються розмови про необхідність об'єднання і сумісних дій на лівому фланзі, – заявив О. Мороз. – Резонне питання: навіщо ж було виходити із СПУ? Чому не об'єднувати ліві сили навколо соціалістів? Ці політичні сили використовують соціалістичні ідеї для прикриття своїх амбіцій і інтересів».

Таким чином, схоже, прогнози про наявність тріщини в підходах до партійного будівництва між В. Цушком і О. Морозом починають підтверджуватись.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Конституційна реформа має бути завершена з урахуванням потреб країни, міжнародних правових стандартів, та у жодному разі не під «політичний момент», переконаний Голова Верховної Ради України В. Литвин.

«Я вважаю, що потрібно, зрештою, довести конституційний процес до логічного завершення і ухвалити узгоджені, зрозумілі як для українського суспільства, так і для європейської спільноти, зміни до Конституції», – сказав В. Литвин в інтерв'ю агентству «РБК-Україна».

При цьому керівник парламенту наголосив, що у такому чутливому питанні, як внесення змін до Основного закону, потрібно діяти, «спираючись на потреби країни і запити суспільства, а також на загальноприйняті, загальноцивілізаційні стандарти, беручи до уваги думку міжнародної спільноти». В. Литвин пояснив, що оскільки Україна заявляє про своє прагнення увійти до ЄС, то всі питання щодо демократичного упорядкування життя суспільства, прав людини, свобод не можуть бути вирішенні без урахування загальноприйнятих і апробованих стандартів.

В. Литвин зауважив, що «розподіл владних повноважень і гостра політична боротьба весь цей час відбувається на центральному рівні, а до місцевого рівня, де, власне, і відбувається організація життя країни, руки у політиків та представників влади поки не доходили». Окрім цього, керівник парламенту нагадав про необхідність виконання рекомендацій Ради Європи стосовно завершення конституційної реформи. «Проте, вся ця робота не повинна носити характер політичної кампанії і проводитися під одномоментну розстановку політичних сил», – підкреслив В. Литвин.

Відповідаючи на запитання, Голова Верховної Ради України зазначив, що вважає «коректнішим і відкритішим» звернення 252 народних депутатів до Конституційного Суду про відповідність Конституції закону № 2222, яким було введено в дію конституційну реформу, ніж внесення цього питання на референдум. «Влада не повинна перекладати на плечі людей свої обов'язки і задачі», – сказав він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 28.07.*)

Голова Верховної Ради України В. Литвин вважає, що чисельність коаліції у парламенті залежатиме від того, як розвиватимуться процеси в країні.

Відповідаючи на запитання, чи готовий він до того, що восени чисельність коаліції може збільшитися до 300 депутатів, В. Литвин зазначив, що це не та тема, якою він переймається.

«Все залежатиме від того, як розвиватимуться процеси в Україні, – сказав керівник парламенту. – Якщо ми покращимо життя країни, то збільшиться кількість тих, хто бажає бути у владі чи поряд з нею. Якщо процеси розвиватимуться, борони Боже, у зворотному напрямку, то кількість бажаючих зменшуватиметься». «Це не тільки закон природи, але й закон політичного життя», – додав він.

При цьому В. Литвин наголосив, що головним завданням влади і опозиції є «робота на країну», оскільки дестабілізація є небезпечною для усіх.

Відповідаючи на запитання щодо можливості реалізації ідеї зменшення кількості депутатів і створення двопалатного парламенту, В. Литвин зауважив, що питання не у кількості депутатського корпусу, а в його якості.

Голова Верховної Ради України також висловив сумнів у можливості внесення відповідних змін до Конституції, оскільки, за його словами, «кожен депутат буде думати, що цю проблему розв'язують за його рахунок» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 28.07.*)

Голова Верховної Ради України В. Литвин не виключає, що парламент може внести зміни до закону про вибори до місцевих рад, ухвалений наприкінці минулої сесії парламенту.

Відповідаючи на запитання щодо численних зауважень експертно-юридичних служб парламенту стосовно згаданого закону, В. Литвин нагадав, що «кожен закон має зауваження, і з ними він направляється на розгляд до Президента України». За словами керівника парламенту, «практично немає законів, до яких юридичне управління Верховної Ради не висловлювало б своїх зауважень, це усталена, нормальна практика парламенту України». Водночас В. Литвин зазначив, що Верховна Рада може змінити окремі норми згаданого закону, які викликають найбільше заперечень.

За його словами, нині профільний комітет Верховної Ради спільно з юридичним управлінням і відповідними підрозділами Адміністрації Президента ретельно аналізують прийнятий закон на предмет його практичної реалізації. «Скоріш за все, треба буде вносити уточнення, можливо, техніко-юридичного характеру, але такі, які не були проголосовані у Верховній Раді, і це буде зроблено у процесі роботи», – сказав В. Литвин (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 28.07.*)

Фракция Блока Юлии Тимошенко инициирует создание в Верховной Раде рабочей группы из представителей всех фракций для разработки законопроекта о внесении изменений в закон, которым парламент ввел смешанную избирательную систему на местных выборах. Об этом сообщил заместитель Председателя Верховной Рады, один из лидеров БЮТ Н. Томенко.

«Мы призываем все политические силы делегировать в такую рабочую группу своих представителей», – сказал он.

Вице-спикер считает, что эта группа должна наработать изменения в принятый закон по трем направлениям: политическому, правовому и технико-нормативному (*Четверта влада (4vlada.net). – 2010. – 28.07.*).

Члены коалиции согласны внести изменения в закон о местных выборах до начала избирательного процесса.

«Трудности для проведения выборов в законе заложены, поэтому, очевидно, есть вероятность того, что будут внесены изменения», – заявил «регионал» А. Черноморов. Он позитивно оценил предложение вице-спикера Н. Томенко о создании рабочей группы по выработке изменений к закону о местных выборах.

«Несомненно, нужно будет исправить технические ошибки, мешающие избирательному процессу, и внести некоторые дополнения. Что же касается концептуальных вещей, то сомневаюсь, что они будут изменены», – сказал депутат.

При этом А. Черноморов скептически отнесся к идеи проведения внеочередной сессии Верховной Рады. «Сейчас говорить о внеочередной сессии – все равно что бить в колокол или рельс. Закон можно будет изменить 7 сентября – до выборов вполне успеем», – сказал он.

Представители Блока Литвина тоже считают необходимым изменить некоторые нормы закона.

В Компартии считают, что в закон стоит вносить изменения только технического характера. «Политические проблемы нового закона разрешены, и это показало голосование в Верховной Раде. А если появятся технические вопросы, то их можно будет обсуждать и вносить изменения – мы не против», – заявил глава фракции КПУ П. Симоненко (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua). – 2010. – 29.07.*)�

БЮТ планирует подать конституционное представление относительно признания неконституционными некоторых норм закона о судоустройстве. Об этом сообщил вице-спикер Верховной Рады Украины Н. Томенко.

«Здесь мы идем путем обжалования в КСУ, поскольку там нет четких императивных дат», – отметил он. Также политик подчеркнул, что народные депутаты от БЮТ сообщат, какие именно нормы планируется обжаловать, тогда, когда будет готово конституционное представление.

В июне лидер БЮТ Ю. Тимошенко заявила, что оппозиция будет требовать направить законопроект о судоустройстве на анализ в Венецианскую комиссию (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua). – 2010. – 28.07.*)�

Долги за потребленний газ будуть погашаться за счет повышения цены на него до рыночно сбалансированного уровня. Об этом заявил первый заместитель председателя парламентской фракции Партии регионов М. Чечетов.

«Рыночная сбалансированная цена на газ позволит нам не только вывести на уровень нормальной рентабельности все энергетические объекты, но и даст возможность государству за счет дотаций и субсидий помогать малообеспеченным слоям населения», – сказал представитель ПР (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua).* – 2010. – 28.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович взяв участь у Божественній літургії на честь Великого рівноапостольного князя Володимира, яка відбулася у Володимирському соборі на території Національного заповідника «Херсонес Таврійський» (м. Севастополь).

Після літургії глава держави звернувся до присутніх із вітальним словом. В. Янукович підкреслив, що сьогодні в Україні великий день – вчергове ми святкуємо річницю хрещення Київської Русі. «Ми перебуваємо у місці, де хрестився Великий князь Володимир», – сказав Президент, додавши, що «у цьому історичному місці, на цій святій землі давайте подякуємо Господові Богу, що він дає нам змогу разом жити, вірити і надіятися».

У свою чергу Митрополит Сімферопольський та Кримський Лазар подякував главі держави за його участь у літургії з нагоди величного свята. Звертаючись до присутніх, він висловив упевненість, що тільки з Церквою, з вірою Україна зможе вийти з кризи, а всі ми житимемо у сильній і квітучій державі.

Президент та Митрополит обмінялися пам'ятними подарунками (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2010. – 28.07).

Президент України В. Янукович підписав низку законів. Зокрема, Закон України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» визначає основні засади організації і проведення виборів депутатів Верховної Ради АРК, обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад та сільських, селищних і міських голів.

Підписаний Президентом Закон України «Про судоустрій та статус суддів» визначає правові засади організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні.

Закон України «Про внесення змін до Законів України «Про здійснення

державних закупівель» та «Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу в Україні» щодо забезпечення здійснення заходів з проведення та підготовки в Україні організації фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу» сприятиме якісній організації підготовки до європейського футбольного форуму. Зокрема, він спрошує деякі процедури та направлений на більш ефективне використання бюджетних коштів, своєчасну підготовку України до чемпіонату і виконанню взятих на себе зобов'язань.

Ще один підписаний главою держави Закон України – «Про ратифікацію Конвенції про запровадження системи реєстрації заповітів».

Президент України В. Янукович наклав вето на Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2010. – 28.07).

Україна подала заявку на вступ до Європейського енергетичного співтовариства. Про це йшлося під час зустрічі Прем'єра М. Азарова з єврокомісаром з питань енергетики Г. Оттінгером, повідомляє прес-служба уряду.

М. Азаров наголосив, що Україна виконала умови для вступу до Європейського енергетичного співтовариства.

«Я хочу передати вам нашу заявку про вступ до Європейського енергетичного співтовариства. Ми просимо Єврокомісію розглянути відповідність нашого закону про ринок газу і прийняти відповідне рішення», – зазначив Прем'єр.

Г. Оттінгер пообіцяв, що протягом наступного тижня Єврокомісія проаналізує цей закон на відповідність нормам ЄС. Він зазначив, що ухвалення закону – це великий крок вперед до вирішення питань, які залишаються невирішеними в енергетичній сфері, йдеється у повідомленні.

Також М. Азаров підтримав пропозицію Г. Оттінгера про організацію тристоронньої зустрічі на найвищому рівні між Україною, ЄС та Росією для розгляду питань, які являють спільні інтереси, зазначила прес-служба.

М. Азаров заявив, що пропозиція може бути найближчим часом обговорена з прем'єром Росії В. Путіним.

Він зазначив, що Україна зацікавлена в модернізації власної ГТС і готова вкладати значні кошти в цей проект (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Кабинет Министров предложит парламенту обеспечить население газовыми счетчиками с 1 октября 2011 г. Об этом сообщил Премьер-министр Н. Азаров.

Он отметил, что в Украине из почти 14 млн потребителей газа только 8 млн оснащены газовыми счетчиками, а все остальное население платит за газ по нормам потребления, независимо от реальных объемов этого потребления.

По словам Н. Азарова, несмотря на то, что потребление газа без счетчиков обходится дороже, у украинских потребителей нет стимула устанавливать счетчики и сокращать потребление.

В связи с этим население Украины в два-три раза больше расходует газа, чем другие европейские страны (*КИД (zadonbass.org). – 2010. – 28.07*).

Кабмін пропонує з 1 січня 2011 р. нараховувати пеню за несвоєчасну оплату житлово-комунальних послуг. Відповідний законопроект зареєстрований у парламенті, повідомляє сайт Верховної Ради.

«Через незастосування санкцій до населення за несплату послуг підприємства житлово-комунального комплексу не мають можливості вживати дієвих заходів, спрямованих на зменшення заборгованості населення за спожиті послуги та, у свою чергу, зменшити власні борги за спожиті енергоносії», – йдеться у пояснівальній записці до документу (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07*).

Прем'єр-міністр України М. Азаров заборонив керівникам аграрного блоку уряду і Держспоживстандарту України навіть розглядати пропозиції щодо перегляду державних стандартів, які регламентують вимоги до якісних показників вітчизняних товарів, а особливо продовольчої пшениці. Про це Прем'єр-міністр заявив, розпочинаючи засідання уряду.

Глава уряду наголосив, що громадяни України споживатимуть хліб тільки високої якості: «А хто надумає хімічти з хлібом – відповість перед законом, як кажуть, по повній програмі» (*Урядовий портал (www.ktn.gov.ua). – 2010. – 28.07*).

Прем'єр М. Азаров попереджає губернаторів про особисту відповідальність за погашення боргів підприємств теплокомууненерго за газ та електроенергію. Про це М. Азаров заявив, відкриваючи засідання уряду.

«Те, що у нас теплокомууненерго не сплатили 55 % спожитого газу ще за старими тарифами, – це показник того, наскільки відповідально ставилися керівники до цієї проблеми», – сказав він.

«Я поставив питання однозначно: у 2011 р. країна перейде без боргів. Я вимагаю, щоб особисто голови обласних державних адміністрацій відповідали за стовідсоткове погашення боргів за поточну плату», – сказав М. Азаров.

Водночас, прем'єр наголосив на необхідності за умови підвищення житлово-

комунальних тарифів забезпечити належну якість житлово-комунальних послуг.

«Люди справедливо нарікають, що тарифи підвищуються, а якість послуг знижується, тому за 2,5 місяці, які залишися до опалювального сезону, Міністерство житлово-комунального господарства повинно мобілізувати всі ресурси для того, щоб замінити всі труби, і ми не гріли повітря, не марнували воду, відремонтувати котельні, утеплити будинки тощо», – наголосив він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров доручив Міністру аграрної політики М. Присяжнюку активізувати роботу Аграрного фонду з визначення цінової політики і формування зернових фондів у кожному регіоні. Таке розпорядження М. Азаров дав, розпочинаючи засідання уряду.

За його словами, на даний момент цінова ситуація на ринку зерна сприятлива, що забезпечує рентабельне виробництво сільськогосподарських культур. Але, на думку глави уряду, Аграрний фонд працює ще не на повну потужність (*Урядовий портал* (www.ktni.gov.ua). – 2010. – 28.07).

Станом на 27 липня 2010 р. в Україні зібрано понад 22 млн т зерна. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров заявив, розпочинаючи засідання уряду.

Прем'єр-міністр відзначив, що цілий ряд областей уже подолали мільйонний рубіж намолоту зерна, а деякі регіони навіть і двохмільйонний: «Можемо привітати хліборобів Одещини та Миколаївщини, які намолотили більше 2 млн т зерна. Цілий ряд областей здолали мільйонний рубіж намолоту зерна. Трудовий здобуток у нелегких погодних умовах – це результат невтомної праці, вмілого господарювання хліборобів».

М. Азаров нагадав, що надміrnі опади у першій декаді літа негативно позначилися на ході збирання та якості врожаю, але зараз погодні умови покращилися. За його словами, на даний момент дуже важливо правильно організувати роботу, щоб максимально ефективно зібрати зерно, зберегти його якість і грамотно сформувати цінову політику. «Організованість роботи – головний фактор успішного завершення збирання ранніх зернових», – наголосив Прем'єр-міністр України (*Урядовий портал* (www.ktni.gov.ua). – 2010. – 28.07).

Уряд прийняв проект постанови Верховної Ради України «Про затвердження завдань Національної програми інформатизації на 2010-2012 роки». Про це повідомив голова Державного комітету з питань науки, інновацій та інформатизації В. Семиноженко на брифінгу.

Голова Держкомітету з питань науки, інновацій та інформатизації зазначив, що документ містить розділи, в яких вписані завдання для створення і розвитку

інформаційного суспільства в Україні, підготовки основних документів до електронного урядування; інформатизації діяльності таких відомств як митниця, збройні сили, тощо.

В. Семиноженко переконаний, що протягом трьох років буде виконано цілий ряд проектів із залученням міжнародних і вітчизняних компаній.

Він також зауважив, що Національна програма інформатизації даватиме доходи в бюджет, зокрема, завдяки удосконаленню системи електронних платежів у комунальному секторі, упорядкуванню дій органів центральної влади. «Ми будемо мати величезну економію, яка буде в багатьох випадках перекривати витрати на виконання Програми. Це буде дійсно серйозний економічний вклад в нашу бюджетну сферу», – резюмував В. Семиноженко (*Урядовий портал* (www.ktni.gov.ua). – 2010. – 28.07).

Віце-прем'єр з економічних питань С. Тігіпко виступає проти розширення повноважень Державної податкової адміністрації, які пропонуються проектом Податкового кодексу.

«Найбільш принципові дискусії будуть іти довкола питання щодо того, посилювати чи не посилювати адміністрування податків. На мій погляд, сьогодні у Податкової цілком достатньо прав і повноважень, і розширювати їх не бачу сенсу», – сказав він.

С. Тігіпко також зазначив, що зараз Кабінет Міністрів разом з підприємцями і представниками бізнес-асоціацій конструктивно й ретельно працює над кожним розділом проекту кодексу.

«До доопрацювання кодексу ми активно залучаємо фахівців з Європейської бізнес-асоціації, Американської торгової палати. Ми уважно аналізуємо досвід інших країн», – пояснив віце-прем'єр (*Економічна правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Во время местных выборов военнослужащим и заключенным голосовать запрещено. И этот запрет Министерство юстиции Украины считает законным.

В частности, министр юстиции А. Лавринович объяснил: «Нигде в мире так не делается, чтобы военнослужащие или заключенные имели право голоса на местных выборах».

Главный юрист страны обратил внимание на то, что выборы в Верховную Раду и местные советы «имеют разную природу. «На местных выборах территориальная община выбирает себе органы местного самоуправления, и вы представьте, что в населенном пункте на 2000 человек стоит военная часть, где 3000 солдат срочной службы», – отметил он.

По словам А. Лавриновича, солдаты временно находятся на этой территории, поэтому не должны иметь право выбирать органы местного самоуправления,

пишет Украинская правда. «Человек приезжает, служит и возвращается обратно домой», – объяснил министр (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 28.07).

Кабмін схвалив залучення НЕК «Укренерго» кредиту ЄБРР на 175 млн євро на будівництво повітряної лінії напругою 750 кВ Запорізької АЕС – підстанція «Каховська». Про це повідомив віце-прем'єр С. Тігіпко.

У свою чергу, прес-секретар представництва ЄБРР в Україні А. Усов уточнив, що в даний час банк і «Укренерго» ведуть підготовчі роботи з підписання кредитної угоди.

«Питання про виділення позики 175 млн євро під державні гарантії планується винести на розгляд ради директорів банку восени 2010 р.», – сказав А. Усов.

Як повідомлялося, загальна вартість проекту – до 449 млн євро.

Метою будівництва нової ЛЕП є зв'язок енергосистеми України з європейською енергосистемою UCTE (*Економічна правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Міністр аграрної політики М. Присяжнюк визнав, що уряду, можливо, доведеться вдатися до квотування експорту зерна.

Обмеження можуть торкнутися продовольчих класів зернових. Рішення буде прийматися після завершення збиральної кампанії.

«Якщо виникне така необхідність, то уряд обов'язково буде контролювати експорт як фуражної, так і продовольчої пшениці і у разі необхідності вводити квотування на експорт останньої», – сказав міністр.

Важливим фактором, який вплине на прийняття рішення про введення обмежень стане навіть не кількісний показник врожаю, а якісний.

Погодні умови суттєво знизили хлібопекарські якості пшениці, вимивши клейковину.

МінАП очікує, що частка фуражу в урожаї 2010 р. зросте на 15 % в порівнянні з торішнім. Проте поки залишається актуальним прогноз урожаю пшениці в 9 млн т при внутрішній потребі близько 5,4 млн т.

Як повідомлялося, МінАП не виключає можливості підвищення цін на хліб із зерна нового врожаю (*Економічна правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Кабинет Министров внес в Верховную Раду проект изменений в Закон «О печатных средствах массовой информации», подготовленный Министерством юстиции при участии Госкомитета по вопросам телерадиовещания.

В Минюсте отмечают, что работа над законопроектом, целью которого является «упрощение и усовершенствование процедуры регистрации печатных СМИ», началась еще в 2008 г.

В Институте массовой информации считают, что поданный Минюстом законопроект не решает основных проблем старого закона о прессе. «Большая часть правок – технические, внесенные для того, чтобы привести закон в соответствие с нормами других законов, измененных за последние годы, – говорит исполнительный директор ИМИ В. Сюмар. – Что касается процедуры регистрации СМИ, то я могу лишь выразить сожаление, что Минюст не упростил ее. В Европе она намного проще и требует меньшего количества документов» (*Четверта влада (4vlada.net). – 2010. – 28.07.*)

Кабинет Министров Украины разрешил экспорттировать электроэнергию в Молдову по оптовой рыночной цене (ОРЦ) без учета объемов дотаций для компенсации расходов, связанных с поставкой электроэнергии по регулируемому тарифу (так называемые «дотационные сертификаты»).

Соответствующее решение закреплено правительственным распоряжением №1507-р от 21 июля 2010 г., текст которого размещен на сайте Кабмина. Правительство также поручило госпредприятию (ГП) «Энергрынок» (Киев) обеспечить заключение с поставщиками электроэнергии договоров купли-продажи на оптовом рынке электроэнергии Украины для ее дальнейшего экспорта в Молдову (*Версии.com (www.versii.com). – 2010. – 29.07.*)

Министерство внутренних дел намерено сократить руководящий состав ведомства на 50 % до 2011 г. Об этом заявил министр внутренних дел А. Могилев в ходе рабочей встречи с Президентом В. Януковичем, посвященной вопросам реформирования МВД. По словам министра, на сегодняшний день численность руководящего состава ведомства уже сокращена на 15 %. В свою очередь В. Янукович отметил, что параллельно с реформированием МВД и оптимизацией работы его руководителей он ожидает от министерства разработки современных механизмов мотивации работников милиции и эффективной работы по укреплению социальной защиты милиционеров (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2010. – 28.07.*)

У 2010 р. Міністерству закордонних справ виділено 9,2 млн грн на створення позитивного іміджу України за кордоном. Про це сказав прес-секретар Прем'єра В. Лук'яненко.

«Фактично ця програма поновилася з 2007 р., але вона хронічно не виконувалася. Були постійні скандали, гроші, виділені на рекламу країни,

зникали... Звичайно, зараз грошей виділено небагато, але це реальні гроші. Їх витрачання проконтролює КРУ та Рахункова палата», – додав В. Лук'яненко.

Заступник директора департаменту інформаційної політики МЗС С. Саєнко розповів, що пропонується видати два подарункових фотоальбоми накладом до 1000 штук, один з яких розповість про Україну в цілому, а інший буде рекламиувати туристичні визначні пам'ятки країни, її привабливість для бізнесу (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 29.07).

Министр аграрной политики Н. Присяжнюк не исключает возможное повышение цен на хлеб из зерна нового урожая, заявил он на пресс-конференции.

По словам Н. Присяжнюка, вопрос цены на хлеб в стране остается сложным. «С одной стороны, мы удовлетворены, что цена на зерно растет, с другой стороны – понимаем, что есть производители зерна и есть перерабатывающая отрасль – производители хлеба, которые не смогут удержать ценовую политику, поскольку цена на зерно выросла», – сказал он.

Министр сообщил, что пытался убедить членов правительства в том, что выращенный хлеб необходимо продать как можно дороже, чтобы иметь оборотные средства и быть конкурентоспособными.

По мнению Н. Присяжнюка, Минэкономики и Министерство социальной защиты должны продумать механизмы защиты малоимущих. Он также пообещал правительственные зерновые интервенции с помощью Аграрного фонда для удержания цены на хлеб (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2010. – 28.07).

Дефіцит Пенсійного фонду в 2010 р. прогнозується в розмірі 26,6 млрд грн, або 13,8 % від розміру витрат, і буде покрито за рахунок коштів державного бюджету. Це передбачено бюджетом Пенсійного фонду, затвердженим урядовою постановою № 626 від 21 липня.

Згідно з документом, доходи фонду складуть 165,7 млрд грн, у тому числі власні – 124,8 млрд грн (з урахуванням залишку коштів на початок 2010 р. у розмірі 127 млрд грн), тоді як витрати – 192,3 млрд грн, у тому числі за рахунок власних ресурсів – 156,8 млрд грн (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Міжвідомча комісія з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств при Кабінеті Міністрів доручила перевірити, кому належать акції АТ «Холдингова компанія «Київміськбуд».

Про це ідеться у повідомленні прес-служби Кабміну.

За рішенням комісії, Держкомісія з цінних паперів та фондового ринку

(ДКЦПФР) до 30 липня має провести моніторинг офіційних видань на предмет наявності публікації про скликання загальних зборів акціонерів «Київміськбуду».

«У разі скликання і проведення загальних зборів ВАТ «Холдингова компанія «Київміськбуд» – провести контроль реєстрації акціонерів, які прибули для участі в загальних зборах, і до середини серпня надати Міжвідомчій комісії узагальнені матеріали щодо ситуації, яка склалася навколо акціонерного товариства», – йдеться у повідомленні (*Економічна правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

ПОЛІТИКА

Комуністи запропонували Кабміну низку заходів, спрямованих на мінімізацію втрат населення після підвищення тарифів.

Про це йдеться в заявлі лідера КПУ П. Симоненка, розміщенні на сайті партії.

Політик уточнив, що оскільки КПУ в коаліції, то «ми несемо певну відповідальність за діяльність коаліційного уряду, і тому вважаємо неприпустимими ті його рішення, які спрямовані проти трудящих і спричиняють зниження життєвого рівня людей».

«Компартія і фракція комуністів виступають категорично проти виконання вимог МВФ про підвищення комунальних тарифів», – наголошується в заявлі.

П. Симоненко заявляє, що «якщо вже уряд не повністю розрахував свої сили» і ціни на газ та тарифи на комунальні послуги будуть підвищені то, «такому підвищенню має передувати розробка урядом комплексної програми і практична реалізація механізмів, спрямованих на компенсацію населенню втрат при підвищенні ціни на газ і комунальних тарифів».

Він зазначив, що КПУ наполягатиме на зниженні тарифів на електроенергію, «виробництво якої у нас надмірне», а «це відразу знизить тарифи на воду і водовідведення».

Друга пропозиція КПУ уряду – використовувати для потреб ЖКГ український газ, який в рази дешевше імпортного.

Також пропонується встановити «жорсткий державний і громадський контроль за цінами на енергоносії, що видобуваються в країні».

Крім того, комуністи пропонують «скрізь, де це можливо, перевести котельні на тверде паливо і таким чином скоротити газову складову в тарифах» (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Коммунистическая партия Украины (КПУ) будет настаивать на снижении цен на хлеб, заявляет лидер партии, председатель партии и парламентской фракции коммунистов П. Симоненко.

«Я буду настаивати на снижении цены на хлеб и предложу правительству

приложить для этого все усилия. Именно на хлеб, а не на зерно», – цитирует слова П. Симоненко пресс-служба КПУ.

По мнению лидера КПУ, такой шаг должен стать одной из компенсаторных мер в условиях повышения цен на газ для населения (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2010. – 28.07).

Партия «Наша Украина» критикует Президента В. Януковича за утверждение смешанной избирательной системы без участия блоков на местных выборах и подписание закона о судоустройстве и статусе судей. Об этом говорится в сообщении пресс-службы партии.

«У Украины была возможность сохранить в мире свой имидж демократического государства. Но В. Янукович не воспользовался ею, подписав законы о судоустройстве и местных выборах. Таким образом, подписью главы государства были узаконены нарушения действующей Конституции и общепризнанные в мире принципы правосудия», – считает НУ.

Кроме того, партия считает, что указанные законы ставят под сомнение реальную конкуренцию на местных выборах и справедливый суд.

«Мы уверены, что неконституционные положения законов о местных выборах и судоустройстве должны быть отменены. В другом случае можно будет поставить под сомнение результаты выборов и судебные решения в Украине», – отмечает партия.

По мнению «Нашей Украины», эти законы нарушают Конституцию и конституционные права граждан (*Четверта влада* (4vlada.net). – 2010. – 28.07).

Лідер «Фронту змін» А. Яценюк вважає, що Президент В. Янукович порушив Конституцію, підписавши новий закон про місцеві вибори.

«Цей закон позбавляє мільйони людей права обирати і бути обраними, зупиняє демократичні процеси в Україні», – цитує його прес-служба партії.

А. Яценюк нагадує, що підписанням закону Президент заборонив самовисування кандидатів у мери і депутати на виборах і закрив шлях до місцевої влади новим політичним силам.

«За цією логікою наступним кроком має стати внесення змін до Конституції стосовно того, що Партия регіонів є єдиною керівною і спрямовуючою політичною партією в Україні», – заявив він.

Політик також повідомив, що в нього готове подання до Конституційного суду про визнання нового закону про місцеві вибори неконституційним.

«Я закликаю всі демократичні сили приєднатися до цього подання і якнайшвидше спільно спрямувати його до Конституційного суду», – заявив лідер «Фронту змін» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

За повідомленням прес-служби Української православної церкви Київського патріархату, ДАІ не пропускала паломників із Західної України на святкування Хрещення Київської Русі-України.

«Відбувається тиск на автоперевізників з метою змусити їх відмовитися від перевезення груп паломників. Погрожують відібрати ліцензію на перевезення та створити інші «неприємності», – йдеться у повідомленні.

У Київському патріархаті також зазначили, що у зв'язку з цим спостерігається масова відмова перевізників від виконання рейсів, про які завчасно було домовлено.

«В інших випадках чиновники місцевої влади настійливо «не рекомендують» духовенству Київського патріархату їхати до Києва 28 липня», – йдеться у повідомленні.

«Надходять також сигнали про перешкоджання проїзду автобусів безпосередньо на трасі – під надуманими приводами їх зупиняють і не пропускають далі представники ДАІ», – повідомили у патріархаті.

У повідомленні підкреслюється, що «ці випадки викликають серйозну тривогу, адже вони носять не поодинокий, а масовий і систематичний характер».

«Патріарх Філарет звернувся до представників державної влади за роз'ясненнями. У відповідь було повідомлено, що ніяких розпоряджень щодо вчинення перешкод у перевезенні паломників не давалося», – зазначила прес-служба (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010 – 28.07.*)

Украинская народная партия требует отставки министра внутренних дел А. Могилева за препятствие проведению Крестного хода УПЦ КП. Об этом сообщает пресс-служба УНП, со ссылкой на члена Правления УНП С. Хмара.

«Немедленно подать в отставку за препятствие проведению Крестного хода Украинской православной церкви Киевского патриархата», – отреагировал С. Хмара на информацию о многочисленных фактах попыток помешать отъезду паломников в столицу на празднование Крещения Киевской Руси-Украины.

В частности, по словам С. Хмара, осуществлялось давление на автоперевозчиков с целью заставить их отказаться от перевозки групп паломников, работники ГАИ останавливали и блокировали автобусы на въезде в Киев или вообще не позволяли выезд паломников, как это произошло в Харькове.

С. Хмара отмечает: «Такие действия – грубое нарушение права украинцев на мирные собрания и свободу вероисповедания» (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua). – 2010. – 28.07.*)

По словам ведущего эксперта военных программ Центра Разумкова А. Мельника «Россия начала восстанавливать Черноморский флот в том

состоянии, которое было после распада Советского Союза. Но не следует опасаться значительного наращивания боевых возможностей флота. Главная угроза для Украины не корабли, а собственно пребывание на нашей территории многочисленной группировки войск иностранного государства со всеми вытекающими последствиями как военного, так и невоенного характера». Об этом сообщили в пресс-службе Центра Разумкова.

«Присутствие Черноморского флота провоцирует сепаратистские настроения среди пророссийски настроенных жителей Крыма. Это опасно, если вспомнить, как Россия решает эту проблему, прежде всего, на Кавказе. Даже закрепив на законодательном уровне свой внеблоковый статус, Украина может быть втянута в чужую войну, ведь из-за конфликта России с любой черноморской державой база сразу станет мишенью для террористических атак», – считает А. Мельник (*Четвертая власть (4vlada.net).* – 2010. – 28.07).

Лидер крымских коммунистов Л. Грач считает, что Коммунистическая партия должна выйти из коалиции.

«Чем дальше в лес, тем больше дров. Чем больше мы испачкаемся с нынешней властью, тем хуже нам будет в будущем. Поэтому я открыто ставлю вопрос о выходе из коалиции», – сказал Л. Грач.

«Мы уже имеем горький опыт 1991 г., когда была предана наша идеология. В результате получили развал страны и запрет коммунистической партии. Коммунистам в ближайшее время надо будет отвечать перед историей за участие в коалиции. В. Янукович и Н. Азаров легли под МВФ. Никто иной, как В. Янукович в свое время делал все возможное для принятия пакета законов о вступлении в ВТО. А раз так, то мы понимаем, что ими окончательно выбран этот курс. Коммунисты его не могут разделять и поддерживать, ведь вся ответственность за политику В. Януковича ляжет и на нас», – отметил он.

При этом Л. Грач выразил уверенность, что «избиратель просто выкинет коммунистов на свалку истории, за них не проголосуют». «Вот вся соль ситуации, я не хочу занимать позицию, которая нас приведет к таким плачевным последствиям», – сказал он.

В то же время, по словам лидера крымских коммунистов, такая позиция не устраивает руководство партии (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com).* – 2010. – 29.07).

ЕКОНОМІКА

За даними Міністерства фінансів, пряний державний борг у червні 2010 р. зрос на 6,7 % у порівнянні з травнем – до 254,5 млрд грн.

При цьому гарантований державою борг збільшився на 1,1 % – до 86,1 млрд грн, сукупний (пряний + гарантований) державний борг зрос на 5,2 %.

Економіст інвестиційної компанії Astrum Investment Management О. Блінов виділив два головні чинники, які викликали зростання державного боргу.

«По-перше, уряд узяв у російського банку ВТБ кредит на суму 2 млрд дол., що додало 15,8 млрд грн до зовнішнього прямого державного боргу України. Подруге, запозичення на внутрішньому ринку в червні 2010 р. продовжували зростати, і нові випуски ОВДП перевищували погашення майже на 0,9 млрд грн», – сказав він.

За оцінками Astrum, лише трохи більше 0,4 млрд із цієї суми пов’язано з операціями на первинному ринку, тоді як ще 0,45 млн боргів було розміщено у позаринковому порядку.

На думку О. Блінова, найбільш ймовірно, що цей випуск відбудеться в рамках програми рекапіталізації державних банків.

«На сьогодні прямий державний борг складає 23,1 % від оцінюваного нами обсягу ВВП в 2010 р. При цьому відношення сукупного (пряний + гарантований) державного боргу до ВВП становить 31 %», – відзначив О. Блінов.

На його думку, ці показники свідчать про те, що Україна має досить низьке боргове навантаження порівняно з іншими економіками, що розвиваються (за винятком багатьох нафтогазовими ресурсами Росії та Казахстану, які мають боргове навантаження нижче 10 % ВВП).

«Однак Україна має проблему високої короткостроковоності боргового навантаження. Приміром, за нашими оцінками, в цьому році співвідношення боргових платежів (погашення основної суми + виплата відсотків) до доходів Державного бюджету перевищує 13 %. Це означає, що з кожних десяти зібраних гривень уряд змушений віддавати кредиторам більше гривні», – зазначив експерт.

Водночас, за його словами, на сьогодні уряд має широкі можливості рефінансувати короткострокові борги новими випусками з більш низькою процентною ставкою (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010 – 28.07.*)

Украина в июне 2010 г. по сравнению с мае увеличила экспорт чугуна в 4,9 раза, до 194,05 тыс. т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

Выручка от экспорта чугуна выросла в 4,8 раза, до 98,93 млн долл. Основным покупателем украинского чугуна в июне стали США, доля которых в общем объеме экспорта чугуна из Украины составила 98,97 тыс. т, или 51 %. По

сравнению с июнем 2009 г. экспорт чугуна в июне 2010 г. увеличился в 2 раза. В январе – июне 2010 г. по сравнению с январем-июнем 2009 г. экспорт чугуна поднялся на 18,6 % и составил 771,35 тыс. т на 303,92 млн долл. (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2010. – 28.07.*)

Міжнародний аеропорт «Бориспіль» отримав від Японського банку міжнародного співробітництва (JBIC) 73 млн грн.

Гроші будуть направлені на будівництво терміналу D (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 29.07.*)

Во II полугодии 2010 г. экономический рост в Украине замедлится, прогнозирует руководитель аналитического подразделения группы компаний «Инвестиционный капитал Украина» А. Вальчишен.

«Согласно нашим оценкам, после уверенного роста в 6,3 % в течение I полугодия темпы реального роста ВВП во II полугодии замедлятся до 3,2 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года», – отметил аналитик. В целом, по его оценке, прирост реального ВВП Украины в этом году составит 4,8 %.

По мнению эксперта, такое ожидание по экономической динамике вызвано, во-первых, ожидаемым замедлением экономического роста в мировой экономике, что приведет к снижению темпов промышленного производства в таких базовых и экспортно-ориентированных отраслях, как металлургия, машиностроение и химия. Во-вторых, по словам А. Вальчишена, ожидается снижение темпов восстановления внутреннего спроса в силу новой бюджетной политики правительства, первоочередной задачей которой является восстановление доверия кредиторов, в первую очередь, МВФ.

Рост валового внутреннего продукта (ВВП) Украины за первое полугодие 2010 г. составил около 6,3 % по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Международное рейтинговое агентство Moody's прогнозирует рост ВВП Украины на уровне 3,3 % в 2010 г. и 4,5 % – в 2011 г.

Правительство прогнозирует рост ВВП Украины в 2010 г. на уровне 3,7 %.

По оценкам ЕБРР, рост ВВП Украины в I квартале текущего года составил 4,9 %, во II квартале – 2,3 %, в III квартале составит – 2,9 %, в IV квартале – 6 %.

По данным Администрации Президента Украины, рост ВВП в январе – мае 2010 г. составил 6,1 % (*Четверта влада (4vlada.net). – 2010. – 28.07.*)

Національний банк України пропонує до кінця 2010 р. збільшити капітал підконтрольних уряду Укргазбанку і банку «Київ».

«НБУ звернувся з листом до Міністерства фінансів, в якому запропонував розглянути питання щодо відновлення розміру регулятивного капіталу банків до 1 січня 2011 р. в сумах, не менших за визначені Нацбанком», – ідеться у повідомленні.

При цьому, за оцінкою Нацбанку, уряду доцільно визначитися з найбільш оптимальним шляхом відновлення рівня регулятивного капіталу цих кредитно-фінансових установ у межах виробленої стратегії їх розвитку та оптимізації витрат бюджету.

Серед шляхів вирішення цього завдання НБУ відзначає заходи зі зниження кредитних ризиків, у тому числі за рахунок використання гарантій.

У листі не наводиться конкретна пропозиція центробанку щодо докапіталізації цих фін установ, однак зазначено, що ст. 32 закону про банківську діяльність закріплено вимогу щодо перевищення капіталом банків рівня їх статутного капіталу (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010 – 28.07).

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву просить Кабінет Міністрів передбачити в державному бюджеті на 2011 р. збільшення фінансування програм пільгового кредитування в 10 разів – до 200 млн грн.

Про це заявив голова правління фонду Л. Рисухін (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010 – 28.07).